

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Vervolg slibstrategie, tussenoplossing Nummer: Bestuursstukken\2269	Agendapunt: 8
---	----------------------

DB: Ja 19-12-2016	BPP: Nee	FAZ: Nee	VVSW: Ja 25-1-2017	AB: Ja 8-2-2017
-----------------------------	-----------------	-----------------	------------------------------	---------------------------

Opsteller: Otto Kluiving 0598-693220	Opdrachtgever: Rombout Jongejans	Portefeuillehouder: Hilbrand Sinnema
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging
--

Externe betrokkenen: Waterschap Noorderzijvest	Reden: Gemeenschappelijke regeling
--	--

<p>Samenvatting:</p> <p>Binnen de Gemeenschappelijk regeling hebben de waterschappen Noorderzijvest (NZV) en Hunze en Aa's (H&A's) een contract afgesloten met Swiss Combi voor de slibeindverwerking. Door Swiss Combi wordt het slib gedroogd met aardgas en wordt het restproduct getransporteerd naar de ENCI in Maastricht. Dit is een kostbare methode. Het contract loopt eind 2017 af.</p> <p>Voor de terugwinning van fosfaat uit slib zijn op dit moment geen operationele installaties beschikbaar. Op dit moment wordt gewerkt, in Duinkerken, aan een uitlooginstallatie voor terugwinning van fosfaat uit o.a. as van SNB/HVC. Deze fabriek gaat waarschijnlijk in 2018 in bedrijf.</p> <p>De waterschappen NZV en H&A's kiezen als tussenoplossing voor verbranding in de regio. Dit strookt met de vastgestelde slibstrategie die focust op energierugwinning. Afhankelijk van de uiteindelijke duurzame mogelijkheden is de meest waarschijnlijke uitkomst dat de kosten daarvan hoger zullen zijn.</p> <p>Om verbranding in de regio te realiseren wordt een aanbesteding opgestart gericht op een concessie verlening. Zo kan met de gekozen marktpartij worden samengewerkt en een bedrijfseconomische tussenoplossing wordt bereikt. Alle mogelijkheden in de toekomst met grondstoffenterugwinning worden zo ook open gehouden.</p>

Duurzaamheidsparagraaf: Ja

Begrotingsaspecten: Nee

<p>AB Voorstel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Als uitwerking van de vastgestelde slibstrategie te kiezen voor een tussenoplossing met verbranding in de regio, waarmee een energetisch kosten effectieve oplossing wordt gekozen. Daarbij wordt de optie voor een mogelijke toekomstige oplossing inclusief terugwinning van grondstoffen open gelaten. - Kennis te nemen dat voor de gekozen tussenoplossing voor de slibeindverwerking, een aanbesteding met concessieverlening is opgestart. Met de gekozen marktpartij wordt samen
--

Bestuursvoorstel

gewerkt aan de tussenoplossing.

Bijlagen: Nee

–

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

–

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Inleiding

Hierbij treft u het bestuursvoorstel aan hoe de waterschappen NZV en H&A's binnen de Gemeenschappelijk Regeling de slibeindverwerking willen oppakken in het licht van het aflopende contract met Swiss Combi (ultimo 2017). Van belang is dat beide waterschappen een eensluidend besluit nemen over de slibeindverwerking. De waterschappen werken samen binnen de GR en de slibeindverwerking is daarbij een belangrijke grote activiteit.

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

Vanaf 2000 heeft Swiss Combi de slibeindverwerking verzorgd. Operationeel loopt dit voorspoedig, al waren er bij aanvang de nodige aanloopperikelen. De slibeindverwerking is op dit moment volop in beweging. Grofweg zijn er een aantal spelers op de markt: de samenwerkende waterschappen via SNB, HVC, GMB, en Swiss Combi. Deze laatste partij valt feitelijk af omdat het drogen van slib met aardgas niet meer wenselijk is. Voor het betreden van nieuwe spelers is het van belang gezien de investeringen, voor een langere contractduur te kiezen. Veel waterschappen kiezen hier niet voor omdat de markt behoorlijk in beweging is en er de afgelopen jaren een daling van prijzen was. In de markt speelt ook een rol dat de samenwerkende waterschappen (SNB en HVC gebonden) meer slibverwerkingsverplichtingen zijn aangegaan, dan dat er aan eigen verwerkingscapaciteit is.

Huidige situatie/analyse van het probleem

De kern van de huidige slibeindverwerking is het drogen met behulp van aardgas van het slib na behandeling bij Garmerwolde. Het restproduct wordt vervoerd naar de ENCI in Zuid Limburg en daar als brandstof ingezet bij de cementproductie. Deze route is kostbaar en aardgas wordt gebruikt om te drogen. Het contract loopt per eind 2017 af. Om dit juridisch juist af te handelen, dient in december 2016 het contract per ultimo 2017 te worden opgezegd.

De duurzaamheidsdoelstellingen spelen een belangrijke rol binnen de slibeindverwerking. Naast de energiedoelstelling afgesproken in de Meer Jaren Afspraak 3 (MJA3) spelen de afspraken in Unie van Waterschappen verband over het terugwinnen van grondstoffen een belangrijke rol. Bij het slibdossier speelt de mogelijke terugwinning van fosfaat een grote rol. Twee terugwinlijnen zijn mogelijk, uit de waterlijn en uit de sliblijn. De waterlijn produceert bij een aantal waterschappen fosfaat, maar wordt vooral gekozen omdat daarmee additionele operationele problemen worden opgelost. Terugwinning van fosfaat uit de sliblijn ligt meer voor de hand, doch daar zijn op dit moment geen operationele installaties voor beschikbaar. De concentratie van fosfaat is in de sliblijn vele malen hoger dan die in de waterfase. Op dit moment wordt gewerkt in Duinkerken aan een uitlooginstallatie voor terugwinning van fosfaat uit o.a. de as van SNB. Deze fabriek gaat waarschijnlijk in 2018 in bedrijf.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

In de tussentijd kiezen de waterschappen NZV en H&A's voor een **tussenoplossing** langs de lijn van de al vastgestelde slibstrategie. Hierin staat de terugwinning van energie centraal waarbij er wordt voortgebouwd op: gruisdosering, membraamfilter persen en mogelijk een ULTD installatie. (Ultra Lage

Bestuursvoorstel

temperatuur droging). De kern van de tussenoplossing is dat de droogstap van Swiss Combi wordt overgeslagen en dat mogelijk gekozen wordt voor verbranding door een marktpartij in de regio. Vanwege het aflopen van het contract en het zoeken van een marktpartij in de regio, wordt een aanbesteding opgestart. Het doel is om met een marktpartij gezamenlijk een oplossing voor het slib te ontwikkelen. Hiervoor is een aanbesteding met een zogenaamde concessieverlening opgestart. Hiermee denken wij uit te kunnen komen op een substantiële daling ten opzichte van de huidige kosten van de slibeindverwerking (ruim € 5 miljoen voor de beide waterschappen samen). Door te kiezen voor een tussenoplossing met verbranding worden de mogelijkheden om op termijn voor een oplossing met grondstoffenwinning te kiezen behouden. Afhankelijk van de uiteindelijke duurzame mogelijkheden is de meest waarschijnlijke uitkomst dat de kosten daarvan hoger zullen zijn.

Om bij de tussenoplossing uit te komen is het nodig om:

- Het contract met Swiss Combi op te zeggen per 31 december 2017. In december 2016 wordt per brief de beëindiging van het contract per ultimo 2017 medegedeeld aan Swiss Combi.
- Een marktconsultatie op te starten zodanig dat een traject wordt doorlopen, om te komen tot een concessieverlening.

Deze stappen moeten worden gezet om de juiste procedures te doorlopen om te komen tot een wijziging van het slibeindverwerkingscontract.

Risico's en kansen

Ultimo 2017 loopt het contract voor de slibeindverwerking met Swiss Combi af. Tijdig de markt benaderen zorgt ervoor dat de beide waterschappen een goede tussenoplossing kunnen kiezen. Kern van deze oplossing is energierterugwinning door middel van verbranding in de regio. Gezien de huidige situatie voor terugwinningsmogelijkheden van grondstoffen, wordt deze optie open gelaten. In de nabije toekomst zal hierin een keuze gemaakt gaan worden. Het huidige contract is bedrijfseconomisch niet gunstig. Met dit voorstel wordt er ruimte in tijd gecreëerd om de opties van grondstoffenterugwinning nader te onderzoeken en wordt een bedrijfseconomische gunstigere tussenoplossing gekozen. Voor de korte termijn wordt gekozen voor een tussenoplossing met energierterugwinning.

Duurzaamheidsaspecten

Met dit voorstel wordt de lijn van de slibstrategie gevolgd en wordt de nieuwe wetgeving rondom energie en grondstoffenterugwinning meegenomen. Ketenbenadering en geen spijtmaatregelen spelen een belangrijke rol. Met de tussenoplossing wordt een energetisch gunstige weg ingeslagen. De mogelijkheden voor de terugwinning van grondstoffen in de toekomst worden open gelaten. Feitelijk wordt met de gekozen tussenoplossing tijd gecreëerd om de juiste keuze in de toekomst te maken in de energie- en grondstoffenterugwinning.

Bestuursvoorstel

Extern betrokkenen/extern overleg

Voor de slibeindverwerking werken beide waterschappen samen in de gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat de beide waterschappen een gelijklopend besluit moeten nemen. Natuurlijk behoudt elk waterschap afzonderlijk zijn eigen bevoegdheid.

Om aan het bovenstaande recht te doen, wordt een gezamenlijk voorlichting aan beide algemeen besturen georganiseerd. Daarna zal elk afzonderlijk waterschap een besluit nemen.

Financiën

De waarde van het huidige slib eindverwerkingscontract van de beide waterschappen samen bedraagt € 5,2 miljoen per jaar. Met de keuze voor de tussenoplossing door te verbranden, kan een aanzienlijke reductie worden gerealiseerd. Indien de aanbesteding met concessieverlening lukt, zal de daling mogelijk enkele procenten van de zuiveringsheffing bedragen. Met deze mogelijke besparing wordt invulling gegeven aan de vanaf 2018 in de MeerJarenRaming opgenomen besparing.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Gezien de grote financiële belangen en de complexiteit is gekozen voor advies en begeleiding van bureau Waste Value Engineering. Dit is binnen Nederland het adviesbureau dat complexe aanbestedingen rondom slib begeleidt.

De verwerkingskeuze in de aanbestedingsprocedure is op voorhand niet vastgelegd. De uitvraag aan de markt is breed opgesteld. Het is reëel te verwachten dat het slib van NZV en H&A's bij de eindverwerking verbrand zal gaan worden. Vandaar dat in het bestuursvoorstel een andere formulering is gekozen dan bij marktvraag van de aanbesteding. Door ons wordt gezien de marktontwikkeling op het vlak van grondstoffenterugwinning, voor een korte looptijd (3 tot 5 jaar) van het contract gekozen.

Afhankelijk van de uitkomst van de slibaanbesteding wordt de situatie rondom het transport bekeken, zo nodig wordt hier ook een aanbesteding voor opgestart. Mocht de concessieaanbesteding niet lukken dan wordt voor de slibeindverwerking een standaard aanbesteding opgestart.

Voorstel

- Als uitwerking van de vastgestelde slibstrategie te kiezen voor een tussenoplossing met verbranding in de regio, waarmee een energetisch kosten effectieve oplossing wordt gekozen. Daarbij wordt de optie voor een mogelijke toekomstige oplossing inclusief terugwinning van grondstoffen open gelaten.
- Kennis te nemen dat voor de gekozen tussenoplossing voor de slibeindverwerking, een aanbesteding met concessieverlening is opgestart. Met de gekozen marktpartij wordt samen gewerkt aan de tussenoplossing.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers

Alfred van Hall

Bestuursvoorstel

secretaris-directeur

dijkgraaf